

няться на большие территории. Повсеместная распашка степей, развитие орошения, создание лесополос и пр. только в некоторой степени обеспечивает обмен между фаунами различных регионов, причем ограничиваясь лишь группой сорно-полевых видов.

На огромных пространствах степной зоны Украины расположены локальные территории заповедников, которые практически утратили возможность обмена фаунами. В сложившихся условиях отдельный заповедник при огромном внешнем антропогенном прессе может обеспечить нормальное существование лишь отдельным группам животных. В условиях непрекращающегося сокращения и раздробления ареалов из года в год постепенно, но постоянно увеличивается доля редких видов даже в заповедниках. Очевидно, что для поддержания видового богатства фауны и сохранения генофонда редких видов в границах зоогеографических регионов необходимо создание сети заповедных участков, охватывающих максимальное ландшафтное разнообразие и обеспечивающих связь между фаунами региональных эталонов природы.

Работа выполнена в рамках темы ГКНТ по фундаментальным исследованиям № 6. 3/138.

Арнольди К. В. К выяснению зональных закономерностей образования новых группировок насекомых и заселения лесопосадок ксерофильными видами при степном лесоразведении // Зоол. журн.— 1952.— 31, вып. 3.— С. 329—345.

Гиляров М. С. Методы количественного учета почвенной фауны // Почвоведение — 1941.— Т. 4.— С. 48—77.

Вильямс В. Р. Собр. сочинений.— Т. 7.— М.: Сельхозгиз, 1948.— С. 350.

Медведев С. И. Значение заповедных и целинных участков для изучения закономерностей формирования энтомофауны антропогенных ландшафтов // Вопросы экологии.— Киев: Высш. шк., 1962.— Т. 7.— С. 111—113.

Одум Ю. Экология.— М.: Мир, 1986.— Т. 2.— 376 с.

Институт зоологии НАН Украины
(252601 Киев)

Получено 21.05.93

Информация и хроника

ФАХІВЦЯМ З ПАРАЗИТОЛОГІЇ. Відділ паразитології Інституту зоології ім. І. І. Шмальгаузена АН України завдяки дарунку бібліотеки Белтсвільського центру сільськогосподарських досліджень (Beltsville Agriculture Research Center) одержав «Індекс-каталог медичної та ветеринарної зоології» (Index-Catalogue of Medical and Veterinary Zoology), який видається Департаментом сільського господарства Сполучених Штатів. Таким чином, це унікальне бібліографічне видання, що нараховує більше 80 томів і на сьогодні є єдиним в Україні, стає доступним нашим спеціалістам.

«Індекс-каталог» є показником світової літератури з паразитів тварин та людини. Картотека цього каталогу підтримується з 1892 р. В 1902—1912 рр. в Бюлетені Бюро тваринництва, т. 39 (Bureau of Animal Industry Bulletin) було опубліковано авторський покажчик картотеки. Його ревізія, що включає 18 частин (з прізвищами авторів від А до Z) вийшла вже окремим виданням протягом 1932—1952 рр. Починаючи з 1953 р., було випущено ряд додатків з літературою, що не ввійшла до основного видання. Цю роботу було закінчено у додатку 6, який вийшов у 1956 р. Від того часу додатки стали виходити щорічно і включати лише літературу за попередній рік. З додатку 15 став публікуватись і предметний покажчик (Parasite-Subject Catalogues). Таким чином, зараз кожен додаток містить: частина 1: Автори: А — Z; частина 2: Найпростіші; частина 3: Трематоди і цестоди; частина 4: Нематоди і скреблянки; частина 5: Членистоногі і інші типи; частина 6: Предметний каталог (Subject Heading) та лікування; частина 7: Хазяї.

Окончание см. на с. 31

двумя шипами. Солениди: w лапки I 2, лапки II 2, ф 4, tc' и tc'' 10. Хетотаксия ног как у самки.

Распространение: Германия (Regenfuss, 1968), Польша, (Haitlinger, 1985), Крым.

Haitlinger R. Roztocze (Acari: Podapolipidae, Parasitidae, Eviphididae, Macrochelidae, Ascidae) nowe lub rzadkie dla fauny Polski, zebrane z chrzączczy (Coleoptera); gryzoni (Rodentia) // Pol. pismo Entomol.—1985.—55.—S. 611—614.

Lindquist E. E. The world genera of Tarsonemidae (Acari: Heterostigmata): a morphological, phylogenetic, and systematic revision, with a reclassification of family-group taxa in the heterostigmata // Mem. Entomol. Soc. Canada.—1986.—136.—1—517.

Regenfuss H. Untersuchungen zur Morphologie, Systematik und Ökologie der Podapolipidae (Acarina, Tarsonemini) (Unter besonderer Berücksichtigung der Parallelevolution der Gattungen Eutarsopolipus und Dorsipes mit ihren Wirten (Coleoptera, Carabidae) // Z. Wiss. Zool.—1968.—77.—S. 183—282.

Regenfuss H. Neue ektoparasitische Arten der Familie Podapolipidae (Acari: Tarsonemina) von Carabiden // Mitt. Hamburg Zool. Mus. Inst.—1974.—71.—S. 147—163.

Никитський ботаничний сад
(334266 Ялта)

Получено 16.10.92

Окончание. Начало см. на с. 24

На сьогодні ми маємо 23 додатки до «Індексу-каталога».

Особливістю цього видання є те, що в частинах 1—18 можна знайти повну бібліографію авторів та коди бібліотек, де знаходиться та чи інша робота. До окремих записів включено дати життя, місце роботи та посада дослідника. В додатках 10 та 20 вміщено перелік бібліотек. Перелік скорочень періодичних видань доповнюється в кожному додатку.

В межах «Індексу-каталога» вилучено також спеціальні публікації. Серед них безсумнівний інтерес мають:

Бібліографія з хвороби Чагаса (1909—1959) — N 2;

Кліщі та захворювання, що ними викликаються (Покажчики родів і видів кліщів; хазяїв; родин, родів, видів і підвидів Ixoidae; географічне розповсюдження кліщів) — N 3;

Каталог типів Національної колекції паразитів Сполучених Штатів Америки — N 4;

Нематоди та захворювання, що ними викликаються. Надроди, роди, види і підвиди — N 6;

Репринтне видання Бюлетеня лабораторії гігієни (Hygienic laboratory-bulletin) N 114 з предметним покажчиком бібліографії з круглих червів [Subjects: roundworms (Nematoda, Gordiacea and Acantocephali) and Diseases they cause].

Дані публікації є ключем до 1—18 частин «Індексу-каталога» та 1—14 додатків, які виходили виключно як авторські покажчики.

Зараз це видання зберігається в лабораторії прикладної паразитології відділу паразитології Інституту зоології ім. І. І. Шмальгаузена АН України. Без сумніву, воно буде не просто корисне всім паразитологам, а й набагато полегшить збирання та аналіз літератури з теми досліджень, і я хочу щиро подякувати бібліотеці Белтсвільського центру сільськогосподарських досліджень в особі пані Марії Странської та проф. Ліхтенфелзу (J. R. Lichtenfels) за нього.

Г. Двойнос